

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/aktualnosci/160718,Symposium-Aktion-Reinhardt-i-Zaglada-polskich-Zydow-w-kregu-mechanizmow-i-sprawc.html>
19.04.2024, 18:17

Symposium „Aktion Reinhardt i Zagłada polskich Żydów - w kręgu mechanizmów i sprawców” - 9 marca 2022

Od lewej: Dr Mateusz Szpytma – wiceprezes IPN, dr hab. Karol Polejowski – wiceprezes IPN. Sympozjum „Aktion Reinhardt i Zagłada polskich Żydów – w kręgu mechanizmów i sprawców” – 9 marca 2022. Fot. Sławek Kasper (IPN)

Dr hab. Monika Tomkiewicz i dr Paweł Kosiński. Sympozjum „Aktion Reinhardt i Zagłada polskich Żydów – w kręgu mechanizmów i sprawców” – 9 marca 2022. Fot. Sławek Kasper (IPN)

Dr Mateusz Szpytma, wiceprezes IPN. Sympozjum „Aktion Reinhardt i Zagłada polskich Żydów – w kręgu mechanizmów i sprawców” – 9 marca 2022. Fot. Sławek Kasper (IPN)

Dr Paweł Kosiński. Sympozjum „Aktion Reinhardt i Zagłada polskich Żydów – w kręgu mechanizmów i sprawców” – 9 marca 2022. Fot. Sławek Kasper (IPN)

Dr hab. Monika Tomkiewicz. Sympozjum „Aktion Reinhardt i Zagłada polskich Żydów – w kręgu mechanizmów i sprawców” – 9 marca 2022. Fot. Sławek Kasper (IPN)

Dr Soraya Kuklińska. Sympozjum „Aktion Reinhardt i Zagłada polskich Żydów – w kręgu mechanizmów i sprawców” – 9 marca 2022. Fot. Sławek Kasper (IPN)

Sympozjum „Aktion Reinhardt i Zagłada polskich Żydów – w kręgu mechanizmów i sprawców” – 9 marca 2022. Fot. Sławek Kasper (IPN)

Dr hab. Sebastian Piątkowski. Sympozjum „Aktion Reinhardt i Zagłada polskich Żydów – w kręgu mechanizmów i sprawców” – 9 marca 2022. Fot. Sławek Kasper (IPN)

Dr Roman Gieroń. Sympozjum „Aktion Reinhardt i Zagłada polskich Żydów – w kręgu mechanizmów i sprawców” – 9 marca 2022. Fot. Sławek Kasper (IPN)

Sympozjum „Aktion Reinhardt i Zagłada polskich Żydów – w kręgu mechanizmów i sprawców” – 9 marca 2022. Fot. Sławek Kasper (IPN)

Paweł Kornacki. Sympozjum „Aktion Reinhardt i Zagłada polskich Żydów – w kręgu mechanizmów i sprawców” – 9 marca 2022. Fot. Sławek Kasper (IPN)

Wiosną 1942 r. niemieckie władze Generalnego Gubernatorstwa rozpoczęły zbrodniczą

akcję likwidacji znajdujących się na tym terenie gett, rozszerzając ją następnie na Okręg Białostocki. Otrzymała ona kryptonim „Reinhardt”. Mieszkańcy kolejnych dzielnic zamkniętych byli mordowani na miejscu, rozstrzeliwani w zbiorowych egzekucjach oraz deportowani do obozów zagłady m.in. w Bełżcu, Sobiborze i Treblince, ginąc tam w komorach gazowych. Tragiczna śmierć tysięcy mężczyzn, kobiet i dzieci, a także ich wcześniejsze losy na okupowanych przez Niemców ziemiach polskich, to tematy obecne już od dawna w ogólnościatowej historiografii. Zagadnieniem, o którym wiemy jednak po dzień bardzo mało, jest tożsamość sprawców zbrodni. Brak głębszej wiedzy na temat ich dróg życiowych dotyczy zarówno osób podejmujących decyzje i wydających rozkazy, jak i szeregowych funkcjonariuszy niemieckiego aparatu policyjnego, którzy likwidowali getta. Wypełnienie choćby w pewnym stopniu tej luki badawczej było podstawowym celem sympozjum, zorganizowanego przez Instytut Pamięci Narodowej. Wygłoszone w jego trakcie referaty dotyczyły zarówno losów konkretnych osób, jak i efektywności prowadzonych po wojnie starań o ukaranie zbrodniarzy.

Spotkanie w Centralnym Przystanku Historia przy ul. Marszałkowskiej w Warszawie otworzył zastępca prezesa IPN dr Mateusz Szpytma, wygłaszając wprowadzenie do tematyki sympozjum. Obecny był również dr hab. Karol Polejowski – zastępca prezesa IPN.

Uczestnicy przedstawili następujące referaty:

- dr Paweł Kosiński, *Zagłada Żydów w „Dzienniku” Hansa Franka*
- dr Soraya Kuklińska, *Odilo Globocnik – zarys biografii*
- dr hab. Sebastian Piątkowski, *Wilhelm Joseph Blum – koordynator Aktion Reinhardt w dystrykcie radomskim*
- dr Roman Gieroń, *Wilhelm Haase i jego proces*
- Paweł Kornacki, *Waldemar Macholl, Wilhelm Atenloh, Fritz Friedel – ukarani współsprawcy Zagłady w Okręgu Białostockim*
- dr hab. Monika Tomkiewicz, *Ściganie i karanie sprawców zbrodni popełnionych na Żydach w Ponarach i innych miejscach straceń na Wileńszczyźnie*
- dr Rafał Drabik, *Udział funkcjonariuszy I Zmotoryzowanego Batalionu Żandarmerii SS w Aktion Reinhardt*

Retransmisja spotkania na kanale IPNtv Konferencje.

[Sympozjum poprzedzone było panelem dyskusyjnym z cyklu „Między mitem a rzeczywistością – najważniejsze wydarzenia XX wieku”, poświęconym Aktion Reinhardt.](#)